

Kirjaston palveluverkkoselvitys

Esittelymateriaali, 23.8.2024

Taustaa

- Talouden tasapainotusohjelmassa on linjattu toimenpiteeksi "Luovutaan kirjastoautosta nykyisen auton elinkaaren päättyessä. Kirjastoverkon ja palvelutason selvitys".
- Tavoitteena investointikustannuksista ja toiminnasta saatavat säästöt, ja että kirjastojen määrää ja aukioloaikojen määrää arvioidaan osana vuosittaista talousarviovalmistelua.
- Säästötavoite v. 2024-2026 on 75.000 euroa.
- Laukaan kunnanhallitus on päättänyt 4.3.2024 § 41 perustaa kirjaston palveluverkkotyöryhmän, ja nimennyt siihen edustajansa.
- Työryhmään on kuulunut seuraavat henkilöt:
 - Tero Eskonen, puheenjohtaja, sivistyslautakunta
 - Mikko Saranen, sivistyslautakunta
 - Anne Leinonen, kunnanhallitus
 - Jussi Silpola, sihteeri, sivistysjohtaja
 - Minna Puntala, kirjastopalveluiden johtaja
 - Katariina Siironen, kirjaston henkilöstön edustaja
 - Jukka Lummelahti, pääluottamusmies, henkilöstön edustaja
 - Minna Hallman, pääluottamusmies, henkilöstön edustaja
- Työryhmä on kokoontunut 22.8.2024 mennessä kuusi kertaa.
- Vaihtoehtoista kuntaliiton ennakkovaikutusten arvioinnin mallin mukaiset arvioinnit,
- Luonnosvaiheessa kuulemismahdollisuudet
 - henkilöstölle 25.8.2024
 - kuntalaisille 27.8.-12.9.2024 (sähköinen palautepalvelu)
- Työn viimeistely niin, että sivistyslautakunta tekee esityksen kunnanhallitukselle kirjaston palveluverkkoratkaisuksi 24.9.2024.
- Ratkaisu on mahdollista huomioida osana v. 2025 talousarviovalmistelua.
- Selvityksessä on kartoitettu vaihtoehtoisia malleja kirjastopalveluiden toteuttamiseksi huomioiden talouden tasapainotusohjelma sekä kirjastopalvelun mahdollisimman laadukas järjestäminen kuntalaisille.
- Henkilöstössä v. 2023 2 HTV vakituisten työntekijöiden vaje, paikattuvaihtelevalla määräaikaistyövoimalla. Lähtökohtana pidetty, että toiminta mitoitetaan niin, että tästä saadaan pysyvä säästö.

Nykyinen palveluverkko

- Laukaan pääkirjasto (palveluaika ja itsepalveluaika)
- Kirjastoauto
- Leppäveden lähikirjasto (palveluaika ja omatoimiaika)
- Vihtavuoren lähikirjasto (palveluaika ja omatoimiaika)
- Lievestuoreen lähikirjasto (palveluaika ja omatoimiaika)

Palvelutason heikentämisen malli

- Pysyvä 2 HTV vähennys henkilöstömäärään, aukioloaikojen ja palveluiden supistaminen, säästö 64.000 euroa/vuosi
- Leppäveden kirjaston siirtyminen uusiin tiloihin, vuokramenojen kasvu 6.000 euroa/vuosi ja kalustoinvestointi, 30.000 euroa, neuvolan olisi mahdollista siirtyä myös uusiin tiloihin
- Kirjastoauton toiminnan puolittaminen /ajaa 50% nykyistä harvemmin, säästö 8.500 euroa
- Investointeihin varaus käytetyn, parempikuntoisen kirjastoauton hankinnalle, 30.000 euroa
- Leppäveden kirjaston kiinteistön myynti, tuloa 240.000 euroa/kertaerä
- **Yhteenveto:**
 - **Henkilöstömäärän vähennys, palvelutason lasku hajautetusti eri yksiköissä, Leppäveden kirjasto uusiin tiloihin, käytetyn kirjastoauton hankintavaraus**
 - **Käyttötalouden säästö 66.500/vuosi, investointeja 60.000, tuloja 240.000**

Palveluverkon leikkaamisen mallit

1. Kirjastoauton toiminnan lopettaminen ja henkilöstön määrän pysyvä vähentäminen

- Pysyvä 2 HTV vähennys henkilöstömäärään
 - Säästö 64.000 euroa/vuosi
- Kirjastoautosta luopuminen välittömästi
 - Säästö käyttöä ja ylläpitokuluista 17.000 euroa/vuosi ja 10.000 euron myyntitulo
 - Taajamien ulkopuolella asuvien palvelutason merkittävä heikkeneminen
 - Kirjastoauton työntekijän työpanos osoitettavissa muuhun kirjastotyöhön
- Yhteenveto
 - **Henkilöstön pysyvä vähennys, kirjastoauton palvelun loppuminen**
 - **Käyttötalouden säästö 81.000 euroa/vuosi, 10.000 euron myyntitulo**

2. Leppäveden lähikirjaston toiminnan lopettaminen, kirjastokiinteistön myynti ja henkilöstön määrän pysyvä vähentäminen

- Pysyvä 2 HTV vähennys henkilöstömäärään, säästö 64.000 euroa/vuosi
- Vihtavuoren ja Lievestuoreen kiinteistöt osa koulurakennusta, niistä ei saada säästöä, vain aineistohankinnan säästö n. 4.000-5.000 euroa
- Leppäveden kirjaston säästöt kiinteistö 30.000 euroa/vuosi ja aineisto 5.000 euroa/vuosi
- Helpottaisi henkilöstömitoitusta jäljelle jääviin palveluihin
- Leppäveden taajama Laukaan nopeimmin kasvava, olisi harkittava palvelun järjestämistä kirjastoautolla ja mahdollisesti 30.000 euron investointivarausta käytetyn auton hankintaan ja käyttötalouteen ylläpitokulujen varaamista
- Leppäveden kirjaston tiloissa toimii neuvola, sen jatkon edellytykset heikentyvät jos kirjastosta luovutaan
- Kiinteistön myynnistä arviolta 240.000 euron kertaerä
- Säästö 35.000 euroa, investointi käytettyyn kirjastoautoon 30.000 euroa, myyntitulo 240.000 euroa
- Yhteenveto:
 - **Palvelun jääminen kirjastoauton varaan nopeimmin kasvavassa taajamassa, henkilöstön pysyvä vähennys/henkilöstömitoituksen helpottuminen**
 - **Säästö käyttötalouteen 99.000 euroa/vuosi, kirjastoauton toiminnan jatkaminen, ja käytetyn, parempikuntoisen auton hankinta, investointivaraus 30.000 euroa**
 - **Leppäveden kiinteistön myyntitulo 240.000 euroa**

3. Kirjastoautopalvelun lakkauttaminen, Leppäveden lähikirjaston toiminnan lakkauttaminen ja pysyvä henkilöstömäärän vähennys

- Pysyvä 2 HTV vähennys henkilöstömäärään
 - Säästö 64.000 euroa/vuosi
- Kirjastoautosta luopuminen välittömästi
 - Säästö käyttöä ja ylläpitokuluista 17.000 euroa/vuosi ja 10.000 euron myyntitulo
 - Taajamien ulkopuolella asuvien palvelutason merkittävä heikkeneminen
 - Kirjastoauton työntekijän työpanos osoitettavissa muuhun kirjastotyöhön
- Leppäveden kirjaston lakkauttaminen
 - Säästöt kiinteistö 30.000 euroa/vuosi ja aineisto 5.000 euroa/vuosi
 - Helpottaisi henkilöstömitoitusta jäljelle jääviin palveluihin
 - Leppäveden taajama Laukaan nopeimmin kasvava, palvelu olisi Vihtavuorella
 - Leppäveden kirjaston tiloissa toimii neuvola, sen jatkon edellytykset heikentyvät jos kirjastosta luovutaan kokonaan
 - Kiinteistön myynnistä arviolta 240.000 euron kertaerä

Yhteenveto

- **Merkittävä palvelun heikennys Leppävedelle ja taajamien ulkopuolelle, henkilöstön pysyvä vähennys/henkilöstömitoituksen helpottuminen.**
- **Säästö käyttötalouteen 116.000**
- **Myyntitulo kirjastoautosta 10.000 euroa ja Leppäveden kirjaston kiinteistöstä 240.000**

Seuraavaksi

- Kuntalaisten tiedottaminen ja kuuleminen
 - Esittelymateriaali, esitys tallenteena julkiseksi, kunnan sähköinen palautekanava 2 vk auki kannanottojen jättämistä varten
- Työryhmä käy läpi saapuneet kannanotot, viimeistelee esityksen
- Sivistyslautakunta 24.9.2024
- Kunnanhallitus 7.10.2024
- Toimeenpano v. 2025 talousarviossa

Kiitos

Laukaa on yhteen hiileen puhaltava ja rohkeasti tulevaisuuteen katsova lähes 19 000 asukkaan kunta Keski-Suomen sydämessä. Laukaassa maaseudun välittömyys ja nykypäivän palvelut kohtaavat.

www.laukaa.fi

facebook.com/laukaankunta

www.laukaa.fi/yhteystiedot

@LaukaanKunta

etunimi.sukunimi@laukaa.fi

Laukaan kunta

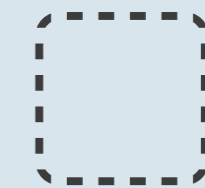
Laukaan kunta, Laukaantie 14, PL 6, 41341 Laukaa

Pinta-ala:

825,45 km²

Rantaviivaa:

680 km

Asukasluku:

18 750

31.12.2023